

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Bohuslava Hnízdila v právní věci žalobce: **A. M.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Čížkem, advokátem, se sídlem Havlíčkova 20, Prostějov, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 30. 9. 2009, č. j. 33 Cad 118/2009 - 7,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 30. 9. 2009, č. j. 33 Cad 118/2009 - 7, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 30. 9. 2009, č. j. 33 Cad 118/2009 - 7, jímž byla odmítnuta jeho žaloba, kterou se domáhal zrušení rozhodnutí žalované o jeho částečném invalidním důchodu. Krajský soud žalobu odmítl s tím, že žaloba nespĺňuje náležitosti žaloby podle § 71 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť ani původní podání stěžovatele ze dne 31. 8. 2009, ani jeho doplnění ze dne 18. 9. 2009 učiněné na výzvu soudu neobsahuje požadované náležitosti žaloby, a to označení napadeného rozhodnutí, označení žalovaného účastníka řízení a označení žalobních bodů, proto soud jeho žalobu odmítl.

V kasační stížnosti stěžovatel namítl, že napadené usnesení krajského soudu je nezákonné. Stěžovatel poukazuje na to, že je dle obsahu jeho podání najisto postaveno, čeho se v soudním řízení domáhá. Jako účastníky stěžovatel správně označil sebe a žalovanou, dále sdělil soudu, že se napadené rozhodnutí týká částečného invalidního důchodu a označil dostatečně přezkoumávané rozhodnutí tím, že uvedl číslo tohoto rozhodnutí, orgán, který ho vydal, i datum jeho vydání i doručení. Výrok rozhodnutí byl jen jeden, proto je z logiky věci jasné, který výrok napadá. Žalobní body i důkazy byly uvedeny dostatečně s tím, že u některých důkazů stěžovatel uvedl, že je dodá později a vysvětlil proč. Stěžovatel krajskému soudu sdělil návrh výroku rozsudku. K stěžovatelovu podání byl připojen opis napadeného správního rozhodnutí.

Podle stěžovatele je tedy napadené usnesení krajského soudu nezákonné, neboť odmítl podání, které mělo všechny zákonem požadované náležitosti.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.). V kasační stížnosti, kterou podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), uplatňuje námitku nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí svého návrhu, tedy námitku z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud pro tento důvod shledává kasační stížnost přípustnou. Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek krajského soudu v mezích řádně uplatněného kasačního důvodu podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud stejně jako Ústavní soud zastává názor, že základní role soudu je zajistit jednotlivci právo na spravedlivý proces a dbát na to, aby nedošlo k odmítnutí spravedlnosti (*denegatio iustitiae*). K této otázce se ve vztahu ke správnímu soudnictví vyjádřil Ústavní soud tak, že správní soud musí vždy vycházet z obsahu a smyslu návrhu, který je mu předkládán (srov. nález Ústavního soudu ze dne 11. 10. 2001, sp. zn. IV. ÚS 460/2000, č. 148/2001 Sb. ÚS, sv. 24). Nejvyšší správní soud ve své judikatuře také odmítá přepjatý formalismus (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 - 56, publikované pod č. 534/2005 Sb. NSS) a v této věci odkazuje taktéž na svůj rozsudek ze dne 29. 7. 2009, č. j. 6 Ads 62/2009 - 27, dostupný na www.nssoud.cz, kde upozornil, že přepjatý formalismus není na místě zejména ve věcech důchodového pojištění, kde je soudní přezkum správního rozhodnutí naplněním nejen práva na spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny), ale i práv sociálních (čl. 30 Listiny).

V případě posuzování podané žaloby je samozřejmě důvodný požadavek, aby žaloba jako procesní úkon, který pro svoji povahu musí splňovat určité náležitosti, tyto formální náležitosti skutečně měla, a to nejen z důvodu procesní ekonomie, ale také správnosti a účelnosti budoucího rozhodnutí, které může být vadným podáním zásadně ovlivněno. I podle Ústavního soudu, pokud soud odmítne zabývat se podáním, které evidentně nespĺňuje náležitosti stanovené pro žalobu, nelze takový postup soudu vytknout jako odepření spravedlnosti (srov. nález Ústavního soudu ze dne 20. 2. 1995, sp. zn. IV. ÚS 145/1994, č. 11/1995 Sb. ÚS, sv. 3). Soudy jsou tedy povinny při uplatňování procesních pravidel zamezit jak nadměrnému formalismu, který by byl v rozporu se spravedlivostí řízení, tak přílišné volnosti, která by ve svém důsledku vedla k odbourání procesních náležitostí upravených zákonem. Při soudním rozhodování je třeba zvážit obě uvedená hlediska a poměřit, které z nich v konkrétním případě převažuje. V tomto duchu je třeba také posuzovat konkrétní vady správní žaloby vytčené v této věci stěžovateli.

V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že naplnění požadavku týkajícího se označení napadeného rozhodnutí, označení žalovaného účastníka řízení a označení žalobních bodů by mělo být hodnoceno v kontextu celého textu návrhu, pokud pak návrh nebo jeho doplnění obsahovaly číslo napadeného rozhodnutí, napadené rozhodnutí bylo k podání připojeno a stěžovatel uvedl, že se jeho podání týká částečného invalidního důchodu, je jasné, které rozhodnutí stěžovatel napadal. Pokud soud požadoval po stěžovateli označení žalobních bodů, měl vycházet z obsahu obou podání, z nichž vyplývá, že stěžovatel nesouhlasí se závěry odborného posouzení jeho zdravotního stavu, vyvrací některé závěry a argumenty z lékařských posudků a poukazuje na to, že napadené správní rozhodnutí neodpovídá skutkovému stavu.

Pokud tedy krajský soud v této věci dovedil, že žalobcem podaná žaloba brání meritornímu přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí a žalobu podle § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítl, je jeho rozhodnutí v rozporu se zákonem. Nejvyšší správní soud proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.) i o odměně zástupce ustanoveného pro řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. června 2010

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu